

ЛЕКЦІЯ 8 ВОЄННА БЕЗПЕКА

ПИТАННЯ :

1. Сучасні військові засоби масового ураження та наслідки їх застосування.
2. Безпека населення на території збройного протистояння.
3. Попередження про небезпечні знахідки в зоні бойових дій.
4. Вимоги екологічної безпеки щодо військових та оборонних об'єктів і військової діяльності.

І. СУЧАСНІ ВІЙСЬКОВІ ЗАСОБИ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ ТА НАСЛІДКИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

ВОЄННА НЕБЕЗПЕКА МОЖЕ НАБУВАТИ РІЗНОМАНІТНИХ ФОРМ, АЛЕ ВСІ ВОНИ МАЮТЬ ТАКІ ОСНОВНІ ОЗНАКИ:

- РІЗКЕ ЗАГОСТРЕННЯ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ І ВСТУП ЇХ У ЗАВЕРШАЛЬНУ СТАДІЮ ПІДГОТОВКИ ДО ВИКОРИСТАННЯ СИЛИ (ВИЧЕРПАНО ОСТАННІ ПОЛІТИЧНІ ТА ДИПЛОМАТИЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ);
- СТВОРЕННЯ СТОРОНОЮ, ЩО ПРОТИСТОЇТЬ, НЕОБХІДНИХ УГРУПОВАНЬ ЗБРОЙНИХ СИЛ ТА ІНШИХ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ І ЗАСОБІВ, ЗДАТНИХ ВИКОНАТИ ПОСТАВЛЕНІ ЗАВДАННЯ;
- РІШУЧІСТЬ ПОЛІТИЧНОГО КЕРІВНИЦТВА СТОРОНИ, ЩО ПРОТИСТОЇТЬ, ВИКОРИСТОВУВАТИ ВІЙСЬКОВУ СИЛУ;
- ОРГАНІЗАЦІЯ ШИРОКОЇ ПІДТРИМКИ НАРОДОМ ОБРАНОГО КЕРІВНИЦТВОМ КУРСУ НА СИЛОВЕ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТУ;
- РІЗКА АКТИВІЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ, ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА ІНШИХ ВИДІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ БОРОТЬБИ;
- ДИПЛОМАТИЧНІ ДЕМАРШІ, ПОСИЛЮВАННЯ ВІЙСЬКОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЛОКАДИ;
- ПРОВЕДЕННЯ В КРАЇНІ МОБІЛІЗАЦІЇ (ПОВНОЇ АБО ЧАСТКОВОЇ);
- НАЯВНІСТЬ СПРИЯТЛИВОЇ ВОЄННО-ПОЛІТИЧНОЇ ОБСТАНОВКИ ДЛЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ
- ПОСИЛЕННЯ АКТИВНОСТІ ЗБРОЙНИХ СИЛ ПОБЛИЗУ КОРДОНІВ ІНШОЇ ДЕРЖАВИ ТОЩО.

СЕРЕД СУЧАСНОЇ
ВІЙСЬКОВОЇ ЗБРОЇ
ОСОБЛИВЕ МІСЦЕ ПОСІДАЄ
ЗБРОЯ МАСОВОГО
УРАЖЕННЯ, ДО ЯКОЇ
ВІДНОСЯТЬ:
ЯДЕРНУ,
ХІМІЧНУ ТА
БАКТЕРІОЛОГІЧНУ
(БІОЛОГІЧНУ) ЗБРОЮ.

- **Ядерною зброєю** називається зброя, ураження якою зумовлюється внутрішньою ядерною енергією, що виділяється в результаті вибухових процесів поділу чи з'єднання (синтезу) ядер хімічних елементів.
- Ядерна зброя **характеризується** такими властивостями:
 - – раптовість та значний радіус ураження;
 - – велика руйнівна сила;
 - – масовість та комбінований характер ураження людей і техніки;
 - – негативний морально-психологічний вплив на людей.

ВИБУХ ЯДЕРНОГО БОЄПРИПАСУ СУПРОВОДЖУЄТЬСЯ ТАКИМИ **УРАЖАЛЬНИМИ ФАКТОРАМИ:**

- УДАРНА ХВИЛЯ;
- СВІТЛОВЕ ВИПРОМІНЮВАННЯ;
- ПРОНИКАЮЧА РАДІАЦІЯ;
- РАДІАЦІЙНЕ ЗАРАЖЕННЯ МІСЦЕВОСТІ.

Уражаючі фактори ядерного вибуху:

- ударна хвиля (50 % енергії вибуху);
- світлове випромінювання (35 % енергії вибуху);
- проникаюча радіація (45 % енергії вибуху);
- радіоактивне зараження (10 % енергії вибуху);
- електромагнітний імпульс (1% енергії вибуху).

Зони ураження від ядерної зброї 100 кТ

Вимірювання іонізуючих випромінювань

Одиниця вимірювання	Позначення	Визначення
Рентген	Р	Це доза рентгенівського або гамма-випромінювання, під дією якого в 1 см сухого повітря за нормальних умов (температура 0°C, тиск 760 мм рт. ст.) утворюються іони, що несуть одну електростатичну одиницю кількості електрики кожного знака. Доза в 1 Р відповідає утворенню 2,08·10 ⁹ пар іонів у 1 см ³ повітря. Потужність експозиційної дози вимірюють у рентгенах на годину (Р/год.)
Рад	рад	Одиниця поглиненої дози. Доза в 1 рад означає, що у кожному грамі речовини опромінення поглинено до 100 ерг енергії. Перевага рада як дозиметричної одиниці полягає в тому, що нею можна користуватися для вимірювання доз будь-якого виду випромінювання у будь-якому середовищі
Бер	бер	Біологічний еквівалент рентгена. Це така поглинена доза будь-якого випромінювання, яка спричинює той самий біологічний ефект, що й 1 рентген гамма-випромінювання
Грей	Гр	Одиниця поглиненої дози випромінювання 1 грей – це така поглинена доза, за якої 1 кг опроміненої речовини поглинає енергію в 1 джоуль (Дж). Отже, 1 Гр = 1 Дж/кг ⁰⁰

Вогняна куля

Знищує будівлі, об'єкти та людей

Ударна хвиля

Смерть, травми, руйнування

Радіація

Пошкодження клітин організму може викликати променеву хворобу

Електромагнітний імпульс

Пошкоджує електронні прилади за кілька кілометрів від детонації

Ядерні опади

Радіоактивний пил і уламки, які падають на землю приблизно через 15 хвилин після вибуху, можуть викликати захворювання

Федеральне агентство
з надзвичайних ситуацій США
P-2149/березень 2018

БУДЬТЕ ГОТОВІ ДО ЯДЕРНОГО ВИБУХУ

Ядерні вибухи можуть призводити до значної шкоди та жертв унаслідок самого вибуху, високих температур і впливу радіації, але ви можете убезпечити себе і свою родину, якщо знатимете, що робити в разі ядерного вибуху, і будете до нього готові.

Ядерна зброя — це пристрій, який спричиняє вибух за допомоги ядерної реакції.

Ядерна зброя охоплює різні види зброї від незначних за розміром портативних пристроїв до ядерних ракет.

Ядерному вибуху може передувати коротке попередження (за кілька хвилин), або може відбутися без жодного попередження.

ЯСКРАВНИЙ СПАЛАХ може спричинити тимчасове осліплення, яке триватиме менше хвилин.	ВИБУХОВА ХВИЛЯ може спричинити смерть, травми та ушкодження споруд на відстані 5-7 км від місця вибуху.	РАДІАЦІЯ може зашкодити клітинам тіла. Великі вибухи можуть викликати променеву хворобу.	ВОГОНЬ І ВИСОКІ ТЕМПЕРАТУРИ можуть спричинити смерть, опіки та ушкодження споруд на відстані 5-7 км від місця вибуху.	ЕЛЕКТРОМАГНІТНИЙ ІМПУЛЬС (ЕМІ) може пошкодити електропристрої на відстані 5-7 км від місця вибуху і спричинити перебої у їхньому функціонуванні навіть на великих відстанях.	РАДІОАКТИВНІ ОПАДИ — це радіоактивний бруд та уламки, які падають згорі і можуть викликати променеву хворобу у тих, хто залишиться назовні.

Радіоактивні опади є найнебезпечнішими в перші години після вибуху, коли вони випромінюють найвищу кількість радіації. Опади досягають рівня землі не відразу, на ділянках поблизу безпосереднього місця вибуху цей процес часто займає більше 15 хвилин. Цього часу достатньо для того, аби уникнути значного впливу радіації, якщо дотримуватися цих простих кроків:

	СХОВАЙТЕСЯ ВСЕРЕДИНІ		ЗАЛИШАЙТЕСЯ ВСЕРЕДИНІ		СТЕЖТЕ ЗА НОВИНАМИ
	Сховайтесь у найближчій будівлі для уникнення радіації. Найкраще для цього підійдуть бетонні чи цегляні будівлі.		За відсутності інших розпоряджень від представників місцевої влади, залишайтеся всередині протягом наступних 24 годин.		Стежте за будь-яким доступними джерелами інформації для отримання офіційних вказівок, наприклад, щодо того, коли буде безпечно залишити приміщення і яким буде ваш подальший план дій.
	Якщо ви ще були назовні після появи радіоактивних осадів, зніміть із себе заражений одяг та промийте або протріть вологими серветками чи рушником відкриті ділянки шкіри.		Членам родин необхідно залишатися в тих укриттях, де вони опинилися після вибуху, щоб уникнути небезпечного радіаційного зараження. Ви матимете змогу побачити один одного пізніше.		Радіопристрої на батарейках і ручні радії працюватимуть навіть після ядерного вибуху.
	Сховайтесь у підвальному приміщенні або в центральній частині обраної будівлі. Уникайте зовнішніх стін і даху.		Не випускайте своїх домашніх улюбленців назовні.		Мобільний зв'язок, телебачення, та Інтернет-зв'язок можуть працювати нестабільно та з перебоями або ж не працювати взагалі.

Де безпечно ховатися у разі радіаційної надзвичайної ситуації

Легенда:

- ✗ Небезпечно
- OK Безпечніше
- ✓ Найбезпечніше

Джерело: An official website of the U.S. Department of Homeland Security Ready.gov

- **Хімічна зброя** – один із видів зброї масового ураження, дія якого ґрунтується на використанні бойових токсичних хімічних речовин.
- Хімічна зброя має такі характерні бойові властивості:
 - – висока токсичність отруйних речовин і токсинів, що спричиняє тяжкі та смертельні ураження;
 - – здатність отруйних речовин і токсинів проникати у приміщення, споруди, сховища та уражувати в них усе живе;
 - – тривала уражальна дія отруйних речовин, які можуть довго зберігати свої якості у повітрі, на місцевості тощо;
 - – біохімічний механізм уражальної дії на живий організм;
 - – труднощі з визначенням факту застосування ворогом хімічної зброї та визначенням типу отруйних речовин;
 - – необхідність використання для захисту від ураження отруйними речовинами та проведення комплексу заходів щодо ліквідації наслідків застосування хімічної зброї (хімічна розвідка, індивідуальний та колективний захист, санітарна обробка, антидоти тощо)

ЗАСТОСУВАННЯ ХІМІЧНОЇ
ЗБРОЇ МОЖЕ
СПРИЧИНИТИ СЕРЙОЗНІ
ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГЕНЕТИЧНІ
НАСЛІДКИ.

Першочергові дії в зоні хімічного ураження

Надворі:

- Залиште територію ураження.
- Намагайтесь рухатись швидко, але не бігти.
- Дихайте повільно, щоб вдихати якнайменше отрути
- Знайдіть укриття поблизу. Якщо це можливо, повертайтеся у своє помешкання.

В автомобілі:

- З'їжджайте на узбіччя, не заважайте руху аварійних автомобілів.
- Вимкніть двигун і закрийте всі вентиляційні отвори які втягують зовнішнє повітря, включаючи вентиляційні отвори кондиціонера.
- Прикрийте рот і ніс тканиною: шарфом, хустинкою чи маскою для обличчя.

БІОЛОГІЧНА ЗБРОЯ

БІОЛОГІЧНА ЗБРОЯ – ЦЕ БОЄПРИПАСИ ТА
ПРИЛАДИ ІЗ ЗАСОБАМИ ДОСТАВКИ,
УРАЖАЛЬНА ДІЯ ЯКИХ ҐРУНТУЄТЬСЯ НА
ВИКОРИСТАННІ ІНФЕКЦІЙНИХ
ВЛАСТИВОСТЕЙ БІОЛОГІЧНИХ РЕЧОВИН

ХАРАКТЕРНІ ВЛАСТИВОСТІ БАКТЕРІОЛОГІЧНОЇ ЗБРОЇ:

- ВИСОКА ЕФЕКТИВНІСТЬ;
- ЗДАТНІСТЬ СПРИЧИНЮВАТИ ЗАХВОРЮВАННЯ НЕ ЛИШЕ В МОМЕНТ ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ, А Й У РЕЗУЛЬТАТІ КОНТАКТУ ЗДОРОВОЇ ЛЮДИНИ З ХВОРОЮ АБО ЗАРАЖЕНИМИ ПРЕДМЕТАМИ;
- ТРИВАЛА ДІЯ БАКТЕРІОЛОГІЧНОЇ ЗБРОЇ, ЗУМОВЛЕНА МОЖЛИВІСТЮ ТРИВАЛОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ ДЕЯКИХ ЗБУДНИКІВ ЗАХВОРЮВАННЯ В ЗОВНІШНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ;
- НАЯВНІСТЬ ПРИХОВАНОГО (ІНКУБАЦІЙНОГО) ПЕРІОДУ ЙОГО ДІЇ, ТОБТО ЧАСУ З МОМЕНТУ ЗАРАЖЕННЯ ДО ПРОЯВУ ЗАХВОРЮВАННЯ (НАПРИКЛАД, ІНКУБАЦІЙНИЙ ПЕРІОД У РАЗІ ЧУМИ – ВІД ОДНІЄЇ ДО ТРЬОХ ДІБ, У РАЗІ БОТУЛІЗМУ – 12–36 ГОД.);
- ТРУДНОЩІ З ВИЗНАЧЕННЯМ ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗБУДНИКІВ;
- ЗДАТНІСТЬ БАКТЕРІОЛОГІЧНОЇ ЗБРОЇ ПРОНИКАТИ В НЕГЕРМЕТИЧНІ ПРИМІЩЕННЯ, ІНЖЕНЕРНІ СПОРУДИ.

Основні інфекційні захворювання, спричинені біологічною зброєю

Основні інфекційні захворювання, спричинені біологічною зброєю

Хвороби	Шляхи передачі інфекції	Прихований період, діб	Тривалість втрати працездатності, діб
Чума	Повітряно-крапельний контакт із легеневими хворими, через укуси бліх, від хворих гризунів	3	7-14
Сибірка	Контакт із хворими тваринами, їх шерстю, шкурами, споживання зараженого м'яса, вдихання інфікованого пилу	2-3	7-14
Сап	Те саме	3	20-30
Туляремія	Вдихання пилу, інфікованого збудниками, контакт із хворими гризунами, споживання інфікованої води	3-6	40-60
Холера	Споживання зараженої води та їжі	3	6-30
Жовта лихоманка	Через укуси комарів, від хворих тварин і людей	4-6	10-14
Натуральна віспа	Повітряно-крапельний контакт, через інфіковані предмети	12	12-24
Плямиста лихоманка скелястих гір	Через укуси кліщів-переносників (від хворих гризунів)	4-8	90-180
Ботулізм	Споживання їжі, що містить токсини	0,5-1,5	40-80

3. БЕЗПЕКА НАСЕЛЕННЯ НА ТЕРИТОРІЇ ЗБРОЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ В ЗОНІ ВОЄННИХ ДІЙ

ЦІ ПРАВИЛА НЕОБХІДНО ВИКОНУВАТИ, ЯКЩО ВИ ПЕРЕБУВАЄТЕ В ЗОНІ ВОЄННИХ ДІЙ, ПОТРАПИЛИ ПІД АРТОБСТРІЛ, ПЕРЕТИНАЄТЕ КОРДОН У РАЙОНІ БОЙОВИХ ДІЙ АБО ПРАЦЮЄТЕ ТАМ ЖУРНАЛІСТОМ.

1. НЕ ОДЯГАЙТЕ ВІЙСЬКОВИЙ, МІЛІТАРИЗОВАНИЙ ОДЯГ.
2. НЕ ОДЯГАЙТЕ ДОРОГІ, ЯСКРАВІ РЕЧІ.
3. НЕ СТІЙТЕ ПІД НАЙВИЩОЮ БУДІВЛЕЮ, ЩОБ СХОВАТИСЯ ВІД КУЛЬ.
4. НЕ БЕРІТЬ КІЛЬКА СУМОК.
5. НЕ ХОДІТЬ БЕЗ ДОКУМЕНТІВ.
6. НЕ ТІКАЙТЕ ВІД ВІЙСЬКОВИХ.
7. НЕ ПЕРЕТИНАЙТЕ КОРДОН АБО ЛІНІЮ РОЗМЕЖУВАННЯ І НЕ ЇЗДЬТЕ ТЕРИТОРІЄЮ НА ДЖИПАХ, ГРУЗОВИКАХ АБО МІКРОАВТОБУСАХ – ЗА ПРАВИЛАМИ ВІЙНИ ВСІ ПОДІБНІ ДО НИХ ЗАСОБИ КОНФІСКУЮТЬСЯ.
8. НЕ ПЕРЕСУВАЙТЕСЯ ВНОЧІ.
9. НЕ УНИКАЙТЕ КОНТАКТІВ З ІНШИМИ ЛЮДЬМИ, ЯКІ ВАС ОТОЧУЮТЬ.
10. НЕ НЕХТУЙТЕ ЗНАННЯМ МОВИ.

***ЩО НЕОБХІДНО РОБИТИ,
ЯКЩО У ВАШОМУ
НАСЕЛЕНОМУ ПУНКТІ
ПОЧАЛИСЯ БОЙОВІ ДІЇ?***

БАГАТО ХТО НЕ ЗНАЄ, ЯК
ПОВОДИТИСЬ У ТАКІЙ
СИТУАЦІЇ, І ПОЧИНАЄ
ПОШИРЮВАТИСЯ ПАНІКА,
ВНАСЛІДОК ЧОГО ЛЮДИ
РОБЛЯТЬ НЕПРАВИЛЬНІ
КРОКИ І СТАЮТЬ ЖЕРТВАМИ
АРТОБСТРІЛІВ ЧИ
ПЕРЕСТРІЛОК.

«Тривожна валіза»
для евакуації

ЩО РОБИТИ В НАДЗВИЧАЙНІЙ СИТУАЦІЇ АБО В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ

Зберігайте спокій і концентрацію уваги. Від цього залежатиме, наскільки вправно і швидко ви зможете впоратися з кризою і мінімізувати її наслідки.

В кризових умовах проти вас діятимуть численні фактори, зокрема емоції. Тому пам'ятайте, що в критичний момент необхідно бути зібраними і сфокусованими, не реагувати на можливі провокації.

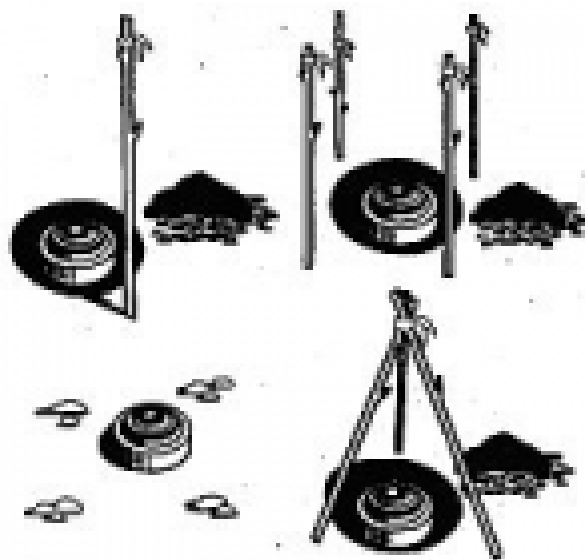
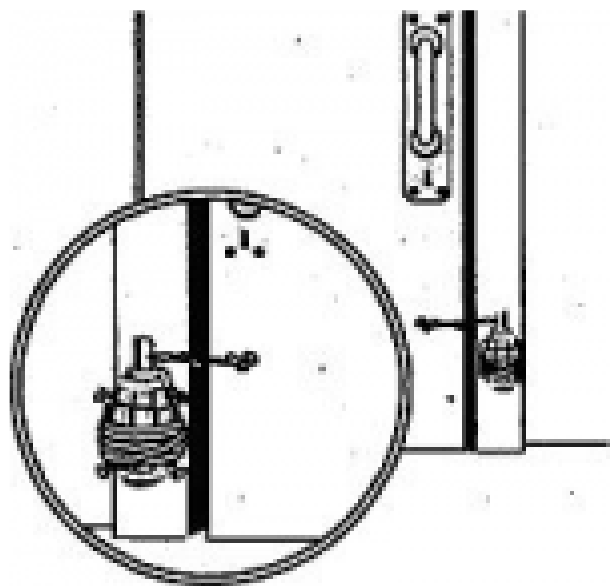
ЯКЩО ВИ ОПИНИЛИСЯ В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ АБО ПОТРАПИЛИ В НАДЗВИЧАЙНУ СИТУАЦІЮ ЗА УЧАСТІ ОЗБРОЄНИХ ЛЮДЕЙ:

- Не сповіщайте про свої майбутні дії і плани малознайомим людям, а також знайомим з ненадійною репутацією;
- Завжди носіть з собою документ, що посвідчує особу. Гроші і документи тримайте в різних місцях — так ви матимете більше шансів їх вберегти;
- Тримайте біля себе записи про групу крові (свою та близьких родичів) та інформацію про можливі проблеми зі здоров'ям (наприклад, алергію на медичні препарати, хронічні захворювання);
- Дізнайтеся, де розташовані сховища та укриття, найближчі до вашої оселі, роботи та місць, які ви часто відвідуєте;
- Намагайтеся якнайменше знаходитись поза житлом і роботою, зменшіть кількість поїздок без важливої причини, уникайте місць скупчення людей;
- При виході із приміщень дотримуйтесь правила правої руки і пропускайте вперед тих, хто потребує допомоги, — це допоможе уникнути тисняви;
- Не вступайте у суперечки з незнайомими людьми — це допоможе уникнути можливих провокацій;
- У разі надходження інформації з **офіційних каналів державних органів влади** про можливу небезпеку передайте її іншим людям: родичам, сусідам, колегам;

4. ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРО НЕБЕЗПЕЧНІ ЗНАХІДКИ В ЗОНІ БОЙОВИХ ДІЙ

НАЙПРОСТІШЕ МІНУВАННЯ –
ПРИКРІПЛЕННЯ ДО НИЖНЬОЇ
ЧАСТИНИ КОСЯКА ГРАНАТИ, А
ДО ДВЕРЕЙ КОРОТКОГО
ВІДРІЗКА МОТУЗКИ,
ПРИВ'ЯЗАНОГО ДО КІЛЬЦЯ.

У РАЗІ ШВИДКОГО РОЗМІНУВАННЯ САПЕРИ ПОЗНАЧАЮТЬ ЗНАЙДЕНІ МІНИ ЗА ДОПОМОГОЮ ТИМЧАСОВИХ ЗНАКІВ – НАЙЧАСТІШЕ УТКНУТИХ У ЗЕМЛЮ КІЛОЧКІВ (ПАЛИЧОК) І СПЕЦИФІЧНО РОЗКЛАДЕНИХ КАМЕНІВ

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - мінометна міна 82 мм:
У разі не спрацювання снаряду після пострілу із гармати, глибина його проникнення у ґрунт може становити близько 1-го метра. Мінометну міну 82 калібру, можна викинути на поверхню ґрунту у місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - протипіхотна викирбухозна осколкова міна кругового ураження «ОЗМ - 72»:
Міна ОЗМ - 72 може бути замаскована кущами та іншою рослинністю біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - протитанкова міна ТМ-62М:
Міна ТМ - 62 може бути закопана у ґрунт або замаскована травою та іншою рослинністю на дорогах біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - осколочно-фугасний артилерійський снаряд калібру 122 мм:
У разі не спрацювання снаряду після пострілу із гармати, глибина проникнення у ґрунт може становити близько 3-х метрів. Артилерійський снаряд калібру 122 мм та босприпас аналогічного зразка, але іншого калібру, можна викинути на поверхню ґрунту в місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - Протипіхотна міна «ПОМЗ-2М» (включає собою осколкову гранату):
Міна ПОМЗ-2М може бути замаскована гілками дерев та іншою рослинністю вздовж доріг та стежок біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

**УВАГА!
ЦІ ПРЕДМЕТИ
МОЖУТЬ
ВАРТУВАТИ
ВАШОГО ЖИТТЯ!**

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - ручна протипіхотна оборонна узарно-дистанційна граната «РГО»:
Ручна граната РГО та аналогічного зразка, можна викинути на поверхню ґрунту у місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - ручна осколкова граната «Ф - 1»:
Ручна граната, Ф - 1 та аналогічного зразка, можна викинути на поверхню ґрунту у місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - ручна протипіхотна уламкова граната «РГД - 5»:
Ручна граната РГД - 5 та аналогічного зразка, можна викинути на поверхню ґрунту у місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - протипіхотна міна ПМН-2:
Фугасна міна натискної дії може бути закопана у ґрунт або замаскована травою та іншою рослинністю вздовж доріг та стежок біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - кумулятивний гранатометний снаряд «ПГ-7В» калібру 70,5 мм:
У разі не спрацювання гранатометного босприпасу глибина проникнення у ґрунт може становити близько 50 см. Босприпас можна викинути на поверхню ґрунту у місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - протипіхотна міна спрямованої дії «МОН - 50»:
Міна МОН - 50 може бути замаскована гілками дерев та іншою рослинністю вздовж доріг та стежок біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - постріл гранатометний «ВОГ - 25» (осколковий босприпас калібру 40мм для підствольних гранатометів):
У разі не спрацювання гранатометного босприпасу глибина проникнення у ґрунт може становити близько 10 см. Велику кількість босприпасів можна викинути на поверхню ґрунту у місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - протипіхотна міна «ПМН» (фугасна):
Фугасна міна натискної дії може бути закопана у ґрунт або замаскована, травою та іншою рослинністю вздовж доріг та стежок біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - протипіхотна міна ПМН-1 (фугасна):
Фугасна міна натискної дії може бути замаскована травою та іншою рослинністю. Її можна викинути біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - касетна протитанкова міна «ПТМ - 1»:
У разі не спрацювання касети після її відділення від корпусу ракети босприпаси можуть знаходитись на поверхні ґрунту у місцях ведення бойових дій та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - кумулятивний танковий снаряд калібру 125 мм:
У разі не спрацювання снаряду у ґрунт може становити близько 2 метрів. Зазначений босприпас або аналогічного зразка, але іншого калібру, можна викинути на поверхню ґрунту у місцях ведення бойових дій, знаходження тимчасових польових складів та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Протипіхотна осколкова нерована міна спрямованої дії «МОН - 100»:
Міна МОН - 100 може бути замаскована гілками дерев та іншою рослинністю вздовж доріг та стежок біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - осколковий бойовий елемент «9Н210»:
У разі не спрацювання бойового елементу після його відділення від корпусу реактивного снаряду, босприпаси можуть знаходитись на поверхні ґрунту у місцях ведення бойових дій та на покинутих військових позиціях.

Найбільш розповсюджені вибухонебезпечні предмети:

Це - протитанкова кумулятивна міна «ТМК - 2»:
Міна ТМК - 2 може бути закопана ґрунтом на 5-6 см або замаскована травою та іншою рослинністю на дорогах біля місць ведення бойових дій та знаходження військових позицій.

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПРИ ВИЯВЛЕННІ ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕДМЕТІВ

НЕ ТОРКАТИСЯ
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНОГО
ПРЕДМЕТУ

НЕГАЙНО ПРОІНФОРМУВАТИ
ПРО ЗНАХІДКУ
В СЛУЖБУ ПОРЯТУНКУ
ЗА ТЕЛ. 101

НЕ ПЕРЕСУВАТИ,
НЕ ПІДНІМАТИ
НЕБЕЗПЕЧНІ ПРЕДМЕТИ

ПРИ МОЖЛИВОСТІ ОГОРОДИТИ
НЕБЕЗПЕЧНЕ МІСЦЕ АБО
ВСТАНОВИТИ
ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНІ ЗНАКИ

НЕ НАГРІВАТИ, НЕ НАКРИВАТИ
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ
ПРЕДМЕТИ

СПОВІСТИТИ ОТОЧУЮЧИХ
ПРО НЕБЕЗПЕКУ

ПРИПИНИТИ БУДЬ-ЯКІ
РОБОТИ БІЛЯ
ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНОГО
ПРЕДМЕТУ

НЕ ДОПУСКАТИ СТОРОННІХ
ОСІБ В НЕБЕЗПЕЧНИЙ
РАЙОН

5. ВИМОГИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЩОДО ВІЙСЬКОВИХ ТА ОБОРОННИХ ОБ'ЄКТІВ І ВІЙСЬКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ВИМОГ
ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЩОДО ВІЙСЬКОВИХ ТА ОБОРОННИХ
ОБ'ЄКТІВ І ВІЙСЬКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ
ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ОБОРОНУ УКРАЇНИ»

[HTTPS://ZAKON.RADA.GOV.UA/GO/1932-12](https://zakon.rada.gov.ua/go/1932-12)

УТИЛІЗАЦІЯ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА – ЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ, НАУКОВИХ, ТЕХНІЧНИХ, ЕКОНОМІЧНИХ, ЕКОЛОГІЧНИХ, САНІТАРНИХ, ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ТА ІНШИХ РОБІТ (ЗАХОДІВ), ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ПЕРЕРОБКУ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА, А ТАКОЖ ВІДНОВЛЕННЯ ЙОГО КОМПОНЕНТІВ.

**ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ
ОБОРОНИ»**

[HTTPS://ZAKON.RADA.GOV.UA/GO/1345-15](https://zakon.rada.gov.ua/go/1345-15)

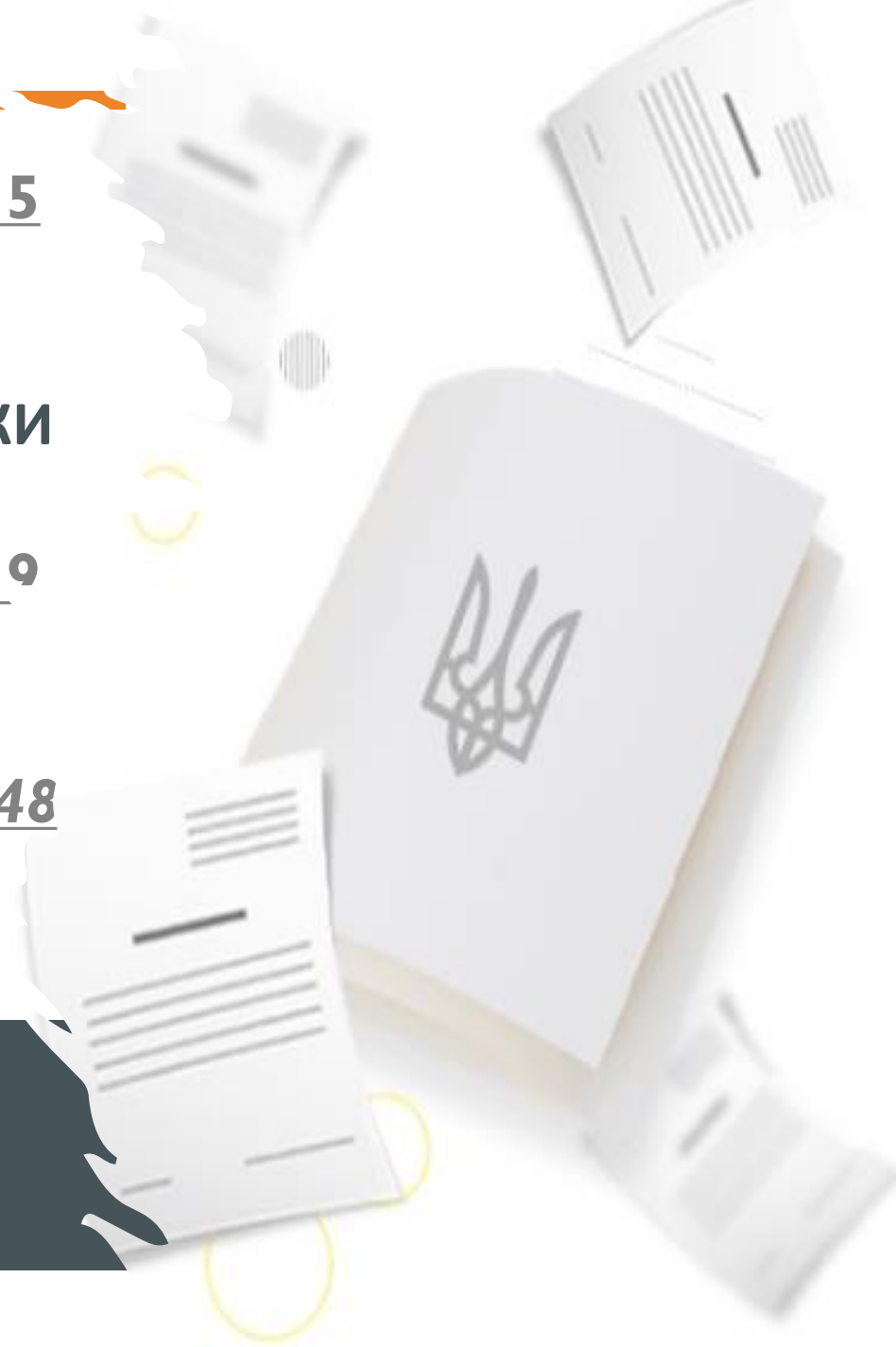
**ЗАКОНІ УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВНІ ЗАСАДИ
(СТРАТЕГІЮ) ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ НА ПЕРІОД ДО 2030 РОКУ»**

[HTTPS://ZAKON.RADA.GOV.UA/GO/2697-19](https://zakon.rada.gov.ua/go/2697-19)

**СТАТУТ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ [HTTPS://ZAKON.RADA.GOV.UA/GO/548
14](https://zakon.rada.gov.ua/go/54814)**

СТАТУТ ГАРНИЗОННОЇ ТА ВАРТОВОЇ СЛУЖБИ

[HTTPS://ZAKON.RADA.GOV.UA/GO/550-14](https://zakon.rada.gov.ua/go/550-14)

ОКРЕМІ НОРМИ СТОСОВНО ВИМОГ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЩОДО ВІЙСЬКОВИХ ТА ОБОРОННИХ ОБ'ЄКТІВ І ВІЙСЬКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬСЯ **МІЖНАРОДНИМ ГУМАНІТАРНИМ ПРАВОМ**.

МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ПРАВО МОЖНА ВИЗНАЧИТИ ЯК ПРИНЦИПИ І НОРМИ, ЯКІ ОБМЕЖУЮТЬ ЗАСТОСУВАННЯ НАСИЛЬСТВА ПІД ЧАС ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.

- Основні обов'язки, закріплені у Конвенції екологічної війни:
- – не вдаватися до воєнного або будь-якого іншого ворожого використання засобів впливу на природне середовище, які мають широкі, довгострокові або серйозні наслідки, як до способів руйнування, завдання шкоди противнику або заподіяння шкоди будь-якій іншій державі-учасниці;
- – не допомагати, не заохочувати і не спонукати суб'єктів міжнародного права до здійснення воєнного чи іншого ворожого використання засобів впливу на навколишнє середовище;
- – використовувати засоби впливу на довкілля у мирних цілях;
- – уживати будь-яких законних заходів щодо заборони та запобігання будь-якій діяльності, що суперечать духу Конвенції.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття та зміст воєнної небезпеки.
2. Правові основи забезпечення воєнної безпеки.
3. Сучасні військові засоби масового ураження.
4. Елементарні правила поведінки в зоні воєнних дій.
5. Що необхідно робити, якщо у вашому населеному пункті почалися бойові дії?
6. Небезпечні знахідки в зоні бойових дій.
7. Законодавство України, що забезпечує екологічну безпеку щодо військових та оборонних об'єктів і військової діяльності.